

VENDIM
Nr. 7, datë 5.2.2020

**PËR DISA NDRYSHIME NË RREGULLOREN “PËR RAPORTIN E
MJAFTUESHMËRISË SË KAPITALIT”**

Në bazë dhe për zbatim të nenit 12, shkronja “a”, dhe të nenit 43, shkronja “c”, të ligjit nr. 8269, datë 23.12.1997, “Për Bankën e Shqipërisë”, të ndryshuar; të nenit 58, shkronjat “a”, “b”, “c” dhe “ç”, të nenit 59, pikat 2 dhe 8, dhe të nenit 60, pika 2, të ligjit nr. 9662, datë 18.12.2006, “Për bankat në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar; me propozim të Departamentit të Mbikëqyrjes, Këshilli Mbikëqyrës i Bankës së Shqipërisë

VENDOSI:

1. Në rregulloren “Për raportin e mjaftueshmërisë së kapitalit”, miratuar me vendimin e Këshillit Mbikëqyrës nr. 48, datë 31.7.2013, e ndryshuar, të bëhen ndryshimet e mëposhtme:

a) Në nenin 4 bëhen ndryshimet e mëposhtme:

i. në pikën 2, shkronja “a”, nënpika 7, shfuqizohet shënimi sqarues (*footnote*) me përmbajtjen e mëposhtme:

“Në rastin e institucioneve që mbikëqyrën nga Banka e Shqipërisë do të përfshihen institucionet financiare jobanka dhe shoqëritë e kursim-kreditit e unionet e tyre.”;

ii. në pikën 2, shkronja “a”, nënpika 7, pas fjalisë së parë me përmbajtje *“Institucionet financiare janë ndërmjetësit financiarë, subjekt i kërkesave mbikëqyrëse, të barasvlershme me kërkesat mbikëqyrëse për bankat.”*, shtohet fjalia me përmbajtjen e mëposhtme:

“Në rastin e institucioneve që mbikëqyrën nga Banka e Shqipërisë do të përfshihen institucionet financiare jobanka dhe shoqëritë e kursim-kreditit e unionet e tyre, ndërsa nuk përfshihen zyrat e këmbimit valutor.”;

iii. në pikën 2, shkronja “a”, nënpika 11 ndryshon me përmbajtjen e mëposhtme:

“Njësi të sektorit publik janë organet administrative jotregtare, në varësi të qeverisë qendrore, qeverive rajonale apo autoriteteve lokale ose autoriteteve që ushtrojnë përgjegjësi të njëjta si qeveritë rajonale dhe autoritetet lokale; ose ndërmarrjet/personat juridikë jotregtarë që zotërohen ose krijohen dhe financohen nga qeveria qendrore, qeveritë rajonale ose autoritetet lokale dhe garantohen prej tyre, të cilat përfshijnë organizmat që vetadministrohen dhe funksionojnë në bazë të një ligji të veçantë dhe janë nën mbikëqyrjen shtetërore.”.

b) Në nenin 10, pika 1, përmbajtja e shkronjës “c” ndryshon si vijon:

“c) ekspozime ose ekspozime të mundshme ndaj njësi të sektorit publik.”.

c) Titulli i nenit 14 dhe neni 14 ndryshojnë sipas përmbajtjes së mëposhtme:

“Neni 14

Ekspozimet ndaj njësi të sektorit publik

1. Bankat ponderojnë ekspozimet ndaj njësi të sektorit publik, për të cilat nuk ekziston vlerësim nga një ECAI, bazuar në nivelin e cilësisë së kredisë, të caktuar për ekspozimet ndaj qeverisë qendrore, në juridiksionin e të cilave janë krijuar/veprojnë këto njësi të sektorit publik, me peshat e rreziikut, sipas tabelës 2.1.

<i>Cilësia e kredisë për qeverinë qendrore</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
<i>Pesha e rreziqut</i>	<i>20%</i>	<i>50%</i>	<i>100%</i>	<i>100%</i>	<i>100%</i>	<i>150%</i>

2. Bankat ponderojnë me 100% ekspozimet ndaj njësive të sektorit publik të pavlerësuar, që janë krijuar/veprojnë në vendet, qeveria qendrore e të cilave është e pavlerësuar.

3. Bankat ponderojnë ekspozimet ndaj njësive të sektorit publik, për të cilat ekziston vlerësimi nga një ECAI, në përputhje me peshat e rreziqut për ekspozimet ndaj institucioneve të mbikëqyrura, të përcaktuara në nenin 17/1 të kësaj rregulloreje. Trajtimi preferencial për ekspozimet afatshkurtra, i parashikuar në nenin 17, paragrafi 2, dhe në nenin 17/1, paragrafi 2, nuk është i zbatueshëm për njësitë e sektorit publik.

4. Pavarësisht sa përcaktohet më sipër, bankat ponderojnë me 20% ekspozimet ndaj njësive të sektorit publik, me një maturim fillestar prej 3 (tre) muajsh ose më pak se 3 (tre) muajsh.

5. Bankat, me miratimin paraprak të Bankës së Shqipërisë, mund të trajtojnë ekspozimet ndaj njësive të sektorit publik, si ekspozimet ndaj qeverisë qendrore, në juridiksionin e të cilave ato janë krijuar/veprojnë, në rastin kur nuk ka asnjë ndryshim në rreziqun që rrjedh nga ekspozime të tilla, në bazë të ekzistencës së një garancie të përshtatshme nga ana e qeverisë qendrore.

6. Bankat, në rastet kur autoritetet kompetente të një shteti anëtar të Bashkimit Evropian i trajtojnë ekspozimet ndaj njësive të sektorit publik, si ekspozime ndaj institucioneve apo si ekspozime ndaj qeverisë qendrore, në juridiksionin e të cilave ato janë krijuar/veprojnë, mund të ponderojnë në mënyrë të ngjashme ekspozimet ndaj entiteteve të tilla.

7. Në rastet kur autoritetet kompetente të një vendi të tretë (përfshirë vendet e BE-së) kanë kriteret rregullatore dhe mbikëqyrjeje, të paktën të barasvlershme me ato të Bankës së Shqipërisë dhe që i trajtojnë ekspozimet ndaj njësive të sektorit publik, në përputhje me paragrafët 1 deri në 3 të këtij neni, atëherë bankat mund të ponderojnë në mënyrë të ngjashme këto ekspozime, vetëm me miratimin paraprak të Bankës së Shqipërisë. Nëse nuk plotësohen kushtet e parashikuara në këtë paragraf, bankat zbatojnë një peshë rreziqut 100%.”

d) Neni 17 ndryshon sipas përmbajtjes së mëposhtme:

“Neni 17

Ekspozimet ndaj institucioneve të mbikëqyrura

1. Bankat ponderojnë ekspozimet ndaj institucioneve të mbikëqyrura, për të cilat ekziston vlerësimi nga një ECAI, sipas përcaktimeve në nenin 17/1 të kësaj rregulloreje. Bankat ponderojnë ekspozimet ndaj institucioneve të mbikëqyrura, për të cilat nuk ekziston vlerësimi nga një ECAI, sipas përcaktimeve në nenin 17/2 të kësaj rregulloreje.

2. Bankat, për ekspozimet ndaj institucioneve të mbikëqyrura që kanë një maturitet të mbetur 3 (tre) ose më pak se 3 (tre) muaj dhe që janë të shprehura dhe të financuara në monedhën kombëtare të huamarrësit, zbatojnë një peshë rreziqut që është një kategori më pak e favorshme se pesha preferenciale e rreziqut, e zbatuar ndaj qeverisë qendrore (siç përcaktohet në paragrafët 4, 6 dhe 7, të nenit 12 të kësaj rregulloreje). Kjo peshë rreziqut, në çdo rast, nuk mund të jetë më pak se 20%.”

e) Pas nenit 17, shtohen nenet 17/1 dhe 17/2, me përmbajtjen e mëposhtme:

“Neni 17/1

Ekspozimet ndaj institucioneve të mbikëqyrura të vlerësuar

1. Bankat ponderojnë ekspozimet ndaj institucioneve të mbikëqyrura me një maturitet të mbetur prej më shumë se 3 (tre) muajsh, për të cilat ekziston vlerësimi nga një ECAI, sipas peshave të rreziqut të përcaktuara në tabelën 4.

<i>Cilësia e kredisë</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
<i>Pesha e rreziqut</i>	20%	50%	50%	100%	100%	150%

2. Bankat ponderojnë ekspozimet ndaj institucioneve të mbikëqyrura me një maturitet të mbetur deri në 3 (tre) muaj, për të cilat ekziston vlerësimi nga një ECAI, sipas peshave të rreziqut të përcaktuara në tabelën 4.1.

Tabela 4.1

<i>Cilësia e kredisë</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
<i>Pesha e rreziqut</i>	20%	20%	20%	50%	50%	150%

3. Bankat, bazuar në vlerësimin/et afatshkurtër/ra nga një ECAI, ponderojnë ekspozimet ndaj institucioneve të mbikëqyrura, sipas tabelës 4.2.

Tabela 4.2

<i>Cilësia e kredisë</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
<i>Pesha e rreziqut</i>	20%	50%	100%	150%	150%	150%

4. Bankat, për përzgjedhjen midis trajtimit të vlerësimit afatshkurtër të kredisë nga një ECAI, sipas pikës 3 të këtij neni dhe trajtimit preferencial për ekspozimet afatshkurtra (me maturitet të mbetur deri në 3 (tre) muaj), të parashikuar në pikën 2 të këtij neni, veprojnë si vijon:

a) nëse nuk ekziston një vlerësim afatshkurtër i ekspozimit, trajtimi i përgjithshëm preferencial për ekspozimet afatshkurtra (me maturitet të mbetur deri në 3 (tre) muaj), siç parashikohet në pikën 2 të këtij neni, do të zbatohet për të gjitha ekspozimet ndaj institucioneve me maturitet të mbetur deri në 3 (tre) muaj;

b) nëse ekziston një vlerësim afatshkurtër, i cili përcakton një peshë rreziqut më të favorshme ose të njëjtë me trajtimin e përgjithshëm preferencial për ekspozimet afatshkurtra (me maturitet të mbetur deri në 3 (tre) muaj), siç parashikohet në pikën 2 të këtij neni, atëherë vlerësimi afatshkurtër do të përdoret vetëm për atë ekspozim specifik. Ekspozimet e tjera afatshkurtra do të ndjekin trajtimin e përgjithshëm preferencial për ekspozimet afatshkurtra (me maturitet të mbetur deri në 3 (tre) muaj), siç parashikohet në pikën 2 të këtij neni;

c) nëse ekziston një vlerësim afatshkurtër, i cili përcakton një peshë rreziqut më pak të favorshme se sa trajtimi i përgjithshëm preferencial për ekspozimet afatshkurtra (me maturitet të mbetur deri në 3 (tre) muaj), siç parashikohet në pikën 2 të këtij neni, atëherë nuk do të përdoret trajtimi i përgjithshëm preferencial për ekspozimet afatshkurtra dhe të gjitha pretendimeve afatshkurtra të pavlerësuar, do t'u caktohet e njëjta peshë rreziqut e përcaktuar nga vlerësimi specifik afatshkurtër.

Neni 17/2

Ekspozimet ndaj institucioneve të mbikëqyrura të pavlerësuar

1. Bankat ponderojnë ekspozimet ndaj institucioneve të mbikëqyrura, për të cilat nuk ekziston vlerësim nga një ECAI, bazuar në nivelin e cilësisë së kredisë të caktuar për ekspozimet ndaj qeverisë qendrore, në juridiksionin e të cilave janë krijuar/veprojnë këto institucione, me peshat e rreziqut, sipas tabelës 4.3.

Tabela 4.3

<i>Cilësia e kredisë për qeverinë qendrore</i>	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>
<i>Pesha e rreziqut</i>	20%	50%	100%	100%	100%	150%

2. Bankat ponderojnë me 100% ekspozimet ndaj institucioneve të mbikëqyrura të pavlerësuar, që veprojnë në vendet, qeveria qendrore e të cilave është e pavlerësuar.

3. Bankat ponderojnë me 20% ekspozimet ndaj institucioneve të mbikëqyrura të pavlerësuar, me një maturim fillestar efektiv prej 3 muajsh ose më pak se 3 muajsh. Për qëllime të këtij paragrafi, ekspozimet me maturim fillestar (kontraktual) prej 3 muajsh ose më pak se 3 muajsh, të cilat pritet të rinovohen (roll over), nuk kualifikohen për këtë trajtim preferencial.

4. Bankat ponderojnë me 50% ekspozimet e financimit tregtar (trade finance)¹ ndaj institucioneve të mbikëqyrura të pavlerësuar, me maturitet të mbetur deri në një vit, të cilat janë transaksione të vetëlikuidueshme dhe lidhen me këmbimin e mallrave dhe të shërbimeve, dhe me 20% ekspozimet e financimit tregtar (trade finance) ndaj institucioneve të mbikëqyrura të pavlerësuar, me maturitet të mbetur prej 3 (tre) muajsh ose më pak se 3 (tre) muajsh.”.

f) Në nenin 22, bëhen ndryshimet e mëposhtme:

i. në pikën 1, shkronja “a”, togfjalëshi “kanë si objekt blerjen” zëvendësohet me togfjalëshin “kanë si objekt blerjen/ndërtimin/rikonstruksionin”;

ii. në pikën 1, shkronja “b”, togfjalëshi “kredimarrësi është blerësi” zëvendësohet me togfjalëshin “kredimarrësi është blerësi/pronari”.

g) Në nenin 23 bëhen ndryshimet e mëposhtme:

i. në pikën 1, pas togfjalëshit “me kolateral pasuri të paluajtshme tregtare”, shtohet togfjalëshi “(të tilla si: zyra, qendra tregtare ose ambiente të tjera tregtare, për qëllime ose funksione tregtare etj.)”;

ii. në pikën 3, shkronja “a”, fraza “(kjo kërkesë nuk përjashton situatat ku, faktorë të thjeshtë makroekonomikë mund të ndikojnë edhe në vlerën e pronës dhe performancën e kredimarrësit)” zëvendësohet me frazën “(banka mund të përjashtojë situatat, ku faktorë të thjeshtë makroekonomikë ndikojnë si në vlerën e pasurisë së paluajtshme, ashtu edhe në performancën e kredimarrësit, nga përcaktimi i materialitetit të një varësie të tillë)”;

iii. pas pikës 5, shtohet pika 6 me përmbajtjen e mëposhtme:

“6. Për qëllime të këtij neni, toka nuk konsiderohet kolateral pasuri e paluajtshme tregtare.”.

h) Në nenin 24, pika 3, shfuqizohet fjalia e dytë me përmbajtjen e mëposhtme:

“Nëse për këto ekspozime janë krijuar fonde rezervë për mbulimin e humbjeve, me të paktën 20% të vlerës së ekspozimit, pjesa e mbetur e ekspozimit, pas zbritjes së fondeve rezervë, ponderohet me 50%.”.

i) Në nenin 25 bëhen ndryshimet e mëposhtme:

i. në pikën 1, togfjalëshi “siç përcaktohet në këtë rregullore” zëvendësohet me togfjalëshin “siç përcaktohen në nenin 4 të kësaj rregulloreje”;

ii. në pikën 2 shfuqizohet shënimi sqarues (footnote), “Por në asnjë rast pesha e ponderimit në total, për ekspozimin përkatës, nuk tejkalon peshën 150%.”.

j) Në nenin 26 bëhen ndryshimet e mëposhtme:

i. në pikën 1, pas frazës “sipas përcaktimit në nenin 4 të kësaj rregulloreje,” shtohet fraza “në mënyrë që të trajtohen me pesha preferenciale rreziku, sipas paragrafëve 3 dhe 4 të këtij neni, plotësojnë kushtet e parashikuara në paragrafin 5 të këtij neni dhe”;

ii. në pikën 1, shkronja “a”, togfjalëshi “entet publike” zëvendësohet me togfjalëshin “njësitë e sektorit publik”;

iii. në pikën 1, shkronja “b”, nënpika “ii”, togfjalëshi “nga ente publike” zëvendësohet me togfjalëshin “nga njësi të sektorit publik” dhe togfjalëshi “paragrafëve 2 dhe 3 të nenit 14” zëvendësohet me togfjalëshin “paragrafëve 1, 2, 3 dhe 5 të nenit 14”;

iv. në pikën 1, shkronja “f”, fraza “për qëllime të zbatimit të kësaj pike, termi ‘e kolateralizuar’” zëvendësohet me frazën “për qëllime të zbatimit të këtij paragrafi, termi ‘të garantuara’” dhe togfjalëshi “shkronjat ‘a’ deri në ‘f’” zëvendësohet me togfjalëshin “shkronjat ‘a’ deri në ‘e’”;

v. në pikën 2, togfjalëshi “në kreun IV” zëvendësohet me togfjalëshin “në aneksin 1”;

¹ Sipas përkufizimit për “financimin tregtar (trade finance)” të parashikuar në rregulloren nr. 27, datë 28.3.2019, “Për raportin e mbulimit me likuiditet”.

vi. pika 3 ndryshon me përmbajtjen e mëposhtme:

“3. Bankat ponderojnë ekspozimet në formën e obligacioneve të garantuara, për të cilat nuk ekziston një vlerësim nga një ECAI, bazuar në peshën e rrezikut të kredisë, të caktuar për ekspozimet e pagarantuar senior ndaj emetuesit, siç përcaktohet në tabelën 7:

a) nëse ekspozimit ndaj bankës emetuese i caktohet një peshë rreziku 20%, ekspozimit ndaj obligacioneve të garantuara i caktohet një peshë rreziku 10%;

b) nëse ekspozimit ndaj bankës emetuese i caktohet një peshë rreziku 50%, ekspozimit ndaj obligacioneve të garantuara i caktohet një peshë rreziku 20%;

c) nëse ekspozimit ndaj bankës emetuese i caktohet një peshë rreziku 100%, ekspozimit ndaj obligacioneve të garantuara i caktohet një peshë rreziku 50%; dhe

d) nëse ekspozimit ndaj bankës emetuese i caktohet një peshë rreziku 150%, ekspozimit ndaj obligacioneve të garantuara i caktohet një peshë rreziku 100%.

Tabela 7

Pesha e rrezikut për ekspozimet e pagarantuar senior ndaj bankës emetuese	20%	50%	100%	150%
Pesha e rrezikut për ekspozimet në formën e obligacioneve të garantuara	10%	20%	50%	100%

vii. pas pikës 3 shtohen pikat 4 dhe 5 me përmbajtjen e mëposhtme:

“4. Bankat, për obligacionet e garantuara për të cilat ekziston një vlerësim nga një ECAI, ponderojnë ekspozimet me peshat e rrezikut, sipas tabelës 7.1.

Tabela 7.1

Cilësia e kredisë	1	2	3	4	5	6
Pesha e rrezikut	10%	20%	20%	50%	50%	100%

5. Bankat trajtojnë me pesha preferenciale rreziku, sipas paragrafëve 3 dhe 4 të këtij neni, ekspozimet në formën e obligacioneve të garantuara, të cilat plotësojnë kushtet e mëposhtme:

a) banka investuese merr/siguron minimalisht informacionin e mëposhtëm, mbi portofolin e investimit:

i. vlerën e fondit garantues (cover pool) dhe tepriçën (outstanding) e obligacioneve të garantuara;

ii. shpërndarjen gjeografike dhe llojet e aktiveve që garantojnë obligacionet e garantuara, madhësinë e kredisë, normën e interesit dhe rrezikun e kursit të këmbimit;

iii. strukturën e maturitetit të obligacioneve të garantuara dhe të aktiveve që i garantojnë këto obligacione; dhe

iv. përqindjen e kredive të cilat janë më shumë se 90 ditë në vonesë.

b) emetuesi i vë në dispozicion bankës investuese, të paktën çdo gjashtë muaj, informacionin e përcaktuar në shkronjën “a” të këtij paragrafi.”

k) Në nenin 35, pas pikës 1, shtohet pika 2, me përmbajtjen e mëposhtme:

“2. Lista zyrtare e ECA-ve publikohet dhe përditësohet nga OECD në linkun: <http://www.oecd.org/trade/topics/export-credits/documents/links-of-official-export-credit-agencies.pdf>.”

l) Në nenin 38, pika 1, pas togfjalëshit “që përbëjnë ekspozime ndaj”, shtohet togfjalëshi “institucioneve të mbikëqyrura dhe”.

m) Në nenin 49, pika 3, shkronja “b” dhe pika 4, shkronja “b”, togfjalëshi “subjektet e sektorit publik” zëvendësohet me togfjalëshin “njësitë e sektorit publik”.

n) Në nenin 87 bëhen ndryshimet e mëposhtme:

i. në pikën 1, togfjalëshi “subjekt/njësi i/e sektorit publik, ekspozimet ndaj të cilit” zëvendësohet me togfjalëshin “njësi e sektorit publik, ekspozimet ndaj së cilës”;

ii. në pikën 1, fraza “ekspozimet ndaj së cilës, sipas krenut III të rregullores, janë trajtuar si ekspozime ndaj bankave;” zëvendësohet me frazën “ekspozimet ndaj së cilës, sipas nenit 14, paragrafët 1, 2 dhe 3 të rregullores, ponderohen bazuar në cilësinë e kredisë së caktuar për ekspozimet ndaj qeverisë qendrore ose janë trajtuar si ekspozime ndaj institucioneve të mbikëqyrura;”;

iii. në pikën 2, togfjalëshi “subjekteve të listuara në këtë paragraf” zëvendësohet me togfjalëshin “subjekteve të listuara në paragrafin 1 të këtij neni”.

o) Në nenin 88, pika 2, togfjalëshi “në paragrafin 1 të nenit 86” zëvendësohet me togfjalëshin “në paragrafin 1 të nenit 87”.

p) Aneksi 2 i rregullores ndryshon sipas përmbajtjes bashkëlidhur këtij vendimi.

2. Ngarkohen bankat e licencuara nga Banka e Shqipërisë me zbatimin e këtij vendimi.

3. Ngarkohet Departamenti i Mbikëqyrjes dhe Departamenti i Statistikave Financiare për ndjekjen e zbatimit të këtij vendimi.

4. Ngarkohet Kabineti i Guvernatorit dhe Departamenti i Kërkimeve me publikimin e këtij vendimi, përkatësisht në Fletoren Zyrtare të Republikës së Shqipërisë dhe në Buletinin Zyrtar të Bankës së Shqipërisë.

Ky vendim hyn në fuqi më 1 qershor 2020, me përjashtim të shkronjës “h”, të pikës 1, që hyn në fuqi më 1 shtator 2020.

KRYETAR
Gent Sejko

“ANEKS 2 KLASIFIKIMI I ZËRAVE JASHTË BILANCIT

Zërat jashtë bilancit klasifikohen në kategoritë e mëposhtme.

Zëra me rrezik të lartë, që përfshijnë:

a) garanci pa mbulesë/me karakteristikat e zëvendësuesve të kredisë (me fondet e bankës), ku përfshihen letërkreditë, garancitë e aprovuara me linjë kredie etj.;

b) derivativët e kredisë (forward-et ose opsionet);

c) pranimet, të cilat janë elemente të formës së garancisë, ku banka nuk livron fonde, por premtën pagesë apo financim të ardhshëm, siç përcaktohet në kontratën respektive;

d) çeqe, kambiale apo dëftesa me xhirim në llogari, që nuk mbajnë emrin e një banke tjetër;

e) transaksionet me rekurs, të cilat parashikojnë të drejtën për të kërkuar shlyerjen e detyrimit, ku përfshihet faktoringu, lehtësitë e skontimit të faturës etj.;

f) letra kredie në pritje/të gatshme (standby) të parevokueshme me karakteristikat e garancive pa mbulesë/zëvendësuesve të kredisë;

g) aktive të blera nëpërmjet marrëveshjeve të blerjes me të drejta të plota “forward”;

h) depozitat “forward”, të cilat përfaqësojnë depozitim fizik të fondeve të parashikuara për një datë të përcaktuar në të ardhmen, sipas kontratës/ave respektive;

i) pjesa e papaguar e aksioneve dhe titujve të paguar pjesërisht;

j) marrëveshjet e shitjes dhe të riblerjes së aktiveve, siç përcaktohet në ligjin/rregulloren për REPO-t;

k) zëra të tjerë me rrezik të lartë, të klasifikuar nga vetë banka dhe të vlerësuar nga Banka e Shqipërisë.

Zëra me rrezik të mesëm, që përfshijnë:

a) zërat jashtë bilancit të financimit tregtar, në formën e kredive dokumentare të emetuara dhe të konfirmuara;

b) zëra të tjerë jashtë bilancit:

i. garanci transporti dhe garanci doganore dhe tatimore, ku garancia shërben për të siguruar pagesën e detyrimeve doganore dhe tatimore;

ii. angazhime kredie të patërhequra, të cilat përfaqësojnë marrëveshjet e huas, blerjet e titujve, ofrimin e garancive apo të lehtësirave të pranimit me një maturim fillestar më shumë se një vit;

iii. lehtësira/shërbime për lëshimin e vlerënotave, të cilat përfaqësojnë marrëveshjet midis disa bankave për të blerë çdo vlerënotë afatshkurtër apo afatgjatë, të cilën kredimarrësi nuk ka mundësi që

ta shesë në tregun e Eurozonës, si dhe angazhimet qarkulluese të nënsbëruara, të cilat përfaqësojnë një formë të kredisë qarkulluese, ku një grup bankash bien dakord të akordojnë kredi, në rastet kur një kredimarrës nuk ka mundësi të shesë në tregun e Eurozonës;

iv. zëra të tjerë me rrezik të mesëm, të klasifikuar nga vetë banka dhe të vlerësuar nga Banka e Shqipërisë.

Zëra me rrezik të ulët, që përfshijnë:

a) zërat jashtë bilancit të financimit tregtar:

i. kredi dokumentare, në të cilat dërgesa ose malli (commodity) shërben si kolateral, si dhe transaksione të tjera të vetëlikuidueshme;

ii. garancitë ku përfshihen kryesisht garancitë për tendera dhe për garantimin e përfundimit të punimeve (performance bonds), si dhe garancitë e lidhura me to për pagesat në avancë (advance payment) apo garancitë e mbajtjes (retention guarantees), si dhe garancitë që nuk kanë karakteristikat e garancive pa mbulesë/ zëvendësuesve të kredisë;

iii. letra kredie në pritje/të gatshme (standby) të paravokueshme që nuk kanë karakteristikat e garancive pa mbulesë/ zëvendësuesve të kredisë;

b) zëra të tjerë jashtë bilancit:

i. angazhime kredie të patërhequra, të cilat përfaqësojnë marrëveshjet e huas, blerjet e titujve, ofrimin e garancive apo të lehtësirave të pranimit, me një maturim fillestar deri në një vit (përfshirë edhe ato me maturim njënjëçar), të cilat nuk mund të anulohen pa kushte, në çdo kohë dhe pa njoftuar, apo të cilat nuk parashikojnë, efektivisht, anulimin në mënyrë automatike, si pasojë e përkeqësimit të aftësisë paguese të kredimarrësit;

ii. zëra të tjerë me rrezik të ulët, të klasifikuar nga vetë banka dhe të vlerësuar nga Banka e Shqipërisë.

Zëra pa rrezik, që përfshijnë:

a) angazhime kredie të patërhequra, të cilat përfaqësojnë marrëveshjet e huas, blerjet e titujve, ofrimin e garancive apo të lehtësirave të pranimit, që mund të anulohen pa kushte, në çdo kohë dhe pa njoftuar apo që parashikojnë efektivisht anulimin në mënyrë automatike, si pasojë e përkeqësimit të aftësisë paguese të kredimarrësit. Linjat e kredisë me pakicë (retail) mund të konsiderohen si të anulueshme pa kushte, nëse kushtet e punës i lejojnë bankës të anulojë këto linja kredie, duke konsideruar në çdo rast dispozitat e ligjit për mbrojtjen e konsumatorit dhe aktet nënligjore e rregullative në zbatim të tij;

b) angazhime kredie të patërhequra për tendera dhe për garantimin e përfundimit të punimeve (performance guarantees), që mund të anulohen pa kushte, në çdo kohë dhe pa njoftuar apo që parashikojnë efektivisht anulimin në mënyrë automatike, si pasojë e përkeqësimit të aftësisë paguese të kredimarrësit;

c) zëra të tjerë pa rrezik, të klasifikuar nga vetë banka dhe të vlerësuar nga Banka Shqipërisë.”